

KURS I METOD OCH TEORI

Lärare: Yvonne Maria Werner

Kursens mål och uppläggning

Kursens syfte är:

- att förmedla kunskap om viktiga strömningar inom historieforskningen, metodanvändning och teoretiska perspektiv i historiografisk belysning
- att ge fördjupade insikter om de villkor under vilka historisk forskning skapas och om den metodologiska och teoretiska mångfald som präglar historisk forskning
- att utveckla förmågan till självständig problemdiskussion och kritisk bearbetning av källmaterial och vetenskaplig litteratur med sikte på att skriva en vetenskaplig uppsats
- att diskutera och kritiskt reflektera över historievetenskapens användning och historikernas samhälleliga och etiska ansvar

Undervisningen består av *föreläsningar och seminarieövningar*. Resultatet redovisas i form av en *hemtenta i essäform*, där några av de teoretiska eller metodologiska perspektiv som vi diskuterat under kursens gång tas upp. **Samtliga seminarier är obligatoriska.** Ni förväntas delta aktivt i seminarierna och läsa ett visst pensum till varje övning.

Kursen inleds med en introduktionsföreläsning som ger en översikt över historievetenskaplig metod och teori i ett historiskt perspektiv jämte en allmän presentation av kursens innehåll och upplägg. Vid detta tillfälle utdelas ett häfte med angivande av de texter ni ska ha läst till varje gång och med frågor till dessa texter. Dessa frågor tjänar som underlag för diskussionerna på de följande tio seminarierna. Ni kommer att delas in i smågrupper, och varje seminarium inleds med diskussion i dessa smågrupper. Varje grupp har ansvar för specifika frågekomplex och inleder diskussionen kring dessa. Men alla deltagare läser givetvis alla texter och tittar på alla frågor. Kursen avslutas med en sammanfattning de teoretiska och metodologiska perspektiv angreppssätt som behandlats under kursens gång jämte en diskussion om kursens lärdomar och insikter, problem och utmaningar.

Examination sker genom **aktivt deltagande i seminarierna och genom författande av en essä** med utgångspunkt från kurslitteraturen. Essän bör omfatta runt 8 sidor (dock max 15) med 12 punkter, radavstånd 1,5; används enkelt radavstånd blir sidantalet mindre.

Grundboken på kursen är *Fråga det förflutna* av Stellan Dahlgren och Andreas Florén. Några kapitel läses mera noggrant, andra fungerar som bakgrundmaterial. Övriga texter finns i *Kompendiet*.

Litteraturlista

- Stellan Dahlgren & Anders Florén, *Fråga det förflutna. En introduktion till modern historieforskning*, Lund 1996 (323) – *Läses i urval*
- Harald Hjärne, ”Om politiska omdömen i historien. Föredrag i Historiska föreningen i Uppsala den 4 dec. 1886”, *Samlade skrifter*, 4, *Samfundsliv och tankevärld*, Stockholm 1940, s 100–116 (17)
- Birgitta Odén, ”Det moderna historisk-kritiska genombrottet i svensk historisk forskning”, *Scandia* 1975: 41 (23)
- Sven-Eric Liedman, ”Den historisk-kritiska skolan i idéhistorisk belysning”: *Scandia* 1975, s. 249-269 (20 s.)
- Rolf Torstendahl, ”Källkritik, metod och vetenskap”: *Historisk Tidskrift* 2005:2, s. 209-216 (15 s.)
- Arne Jarrick, ”Källkritiken måste uppdateras för att inte reduceras till kvarleva”: *Historisk Tidskrift* 2005:2, s. 219-231 (12 s.)
- Mats Börjesson, *Diskurser och konstruktioner. En sorts metodbok*. Lund 2003, s. 15-33 (18)
- Callum Brown, *Postmodernism for historians*, London 2005, s. 3-10, 117-119, 144-148, 180-181 (15 s)
- Kim Salomon, ”Den kulturella vändningens provokationer”: *Scandia* 2009:1. s. 61-80 (19)
- Alf W. Johansson, ”Biografin och den svenska historievetenskapen”: *Med livet som insats. Biografin som historisk genre*. Red. Henrik Rosengren, Johan Östling. Lund 2007, s. 19-30 (11)
- Olle Ferm, "Bengt Jönsson Oxenstierna. Riddare. lagman, riksföreståndare och boksamlare": *Bengt Jönsson Oxenstierna och hans värld*. Red Olle Ferm, Staffan Nyström. Stockholm 2004, s. 13-31, 201-209 (27)
- Birgitta Odén, *Leda vid livet. Fyra mikrohistoriska studier om självmordets historia*, 1998, s. 1-5 (5.s.)
- Karl Bergman, ”Borgaren och militärstaten. Den tidigmoderna stadens politiska kultur: *Historisk tidskrift* 2008:4, s. 621-644 (23 s.)
- Eva Österberg, ”Civilisationen, våldet och kvinnorna”: *Kvinnor och våld. En mångtydig kulturhistoria*, Lund 2005, s. 285-300 (15)
- Yvonne Hirdman, ”Vad är kvinnohistoria”: *Kvinnohistoria*, Stockholm 1993, s 7–23 (16)
- Maria Sjöberg, ”Hade jorden ett kön? Något om genuskonstruktion i det tidigmoderna Sverige”, *Historisk tidskrift* 1996, s 362–396 (35)
- Andreas Marklund, Gossen & husbonden. Ideal, individ och äktenskap i 1700-talets Sverige: *Be- drägliga begrepp. Kön och genus i humanistisk forskning*. Red. Gudrun Andersson. Uppsala 2000, s. 177-194 (17 s.)

E P Thompson, *The Making of the English Working Class*, London 1963, s. 55-76, 711-746, 807-32 (67 s.) Tillgänglig på:

<http://libcom.org/files/Thompson%20EP%20-%20The%20Making%20of%20the%20English%20Working%20Class.pdf>

Robert Darnton, ”The great cat massacre”: *History Today* 1984, vol 34, s. 7-15 (9 s.) Nerladdningsbar via EBSCOhost

<http://eds.a.ebscohost.com.ludwig.lub.lu.se/eds/detail?vid=6&sid=5468464e-1076-4829-9369-3b0abc6ab437%40sessionmgr4001&hid=4111&bdata=JnNpdGU9ZWRzLWxpdmUmc2NvcGU9c2l0ZQ%3d%3d#db=a9h&AN=4863851>

Klas-Göran Karlsson, *Med folkmord i fokus. Förintelsens plats i den europeiska historiekulturen*. 2008:6, s. 10-15, 65-85 (25)

Cecilia Trenter, ”I mötet med minnet – historiekulturer i Skandinavien”: *Historisk tidskrift* 2002:2, s. 289-307 (18)

Jan Selling, ”Ideologisk kamp om levande historia”: *Historisk Tidskrift* 2010:2, s. 265-277 (13).

Kim Salomon, ”Symboler och ritualer i politisk samtidshistoria”: *Den mångfaldiga historien*, Roger Qvarsell & Bengt Sandin (red), Lund 2000 (15. s.)

Stefan Eklöf Amirell, ”Den världshistoriska vändningen. Möjligheter och problem i relation till svensk historisk forskning: *Historisk tidskrift* 2008:4, s. 647-668 (21)

Magnus Rodell, ”Om den rumsliga vändningen och ett fredsmonument”: *Scandia* 2008:2, s. 15-30 (15)

Silke Neunsinger, ”Cross-over! Om komparationer, tranferanalyser, histoire croisée och den metodologiska nationalismens problem”: *Historisk tidskrift* 2010:1, s. 3-23 (20)

Max Liljefors, Ulf Zander, ”Det neutrala landet Ingenstans. Bilder av andra världskriget och den svenska utopin”: *Scandia* 2003:2, 209-240 (31 s)

Annika Sandén & Joachim Östlund, ”Medkänslans makt och gränser. Nya linjer i känslornas historia”: *Historisk tidskrift* 2010:4, s. 593-614 (21 s.)

Fördjupningstexter:

Simon Larsson, ”Mandarinernas återkomst”: *Scandia* 2010:2, s 127–136 (9 s.)

Sara Edenheim, ”Den kulturella förevändningen. Om historieämnet, poststrukturalismen och konflikten som inte får finnas”, *Scandia* 2009:1, s. 91–109 (18 s.)

Henric Bagerius, Christine Ekholst, ”En olydig sodomit. Om Magnus Eriksson och det hereonormativa regentskapet”: *Scandia* 2007:2, s. 7-28 (21 s.)

Kim Salomon, ”Vitalisering av historievetenskapen”, *Scandia* 2010:2, s 136–145 (9 s.)

Schema

Introduktionsföreläsning i sal B336

31/8 15.15-17

Seminarieövningar

Gruppsamtal i salar inom parentes

4/9 13.15-15 sal B129 (B166 & 167)

8/9 13.15-15 sal B352 (B338 & 365)

11/9 13.15-15 sal B352 (B338 & 365)

15/9 10.15-12 sal B240 (B232 & 239)

15/9 13.15-15 sal B233 (B232 & 239)

21/9 13.15-15 sal B237 (B232 & 239)

23/9 13.15-15 sal B240 (B232 & 239)

25/9 10.15-12 sal B129 (B166 & 167)

Avslutande seminarium i sal 129

25/9 13.15-16 sal B129 (B167 & 168)

Hemtentan ska vara insänd (digitalt) senast den 2 oktober kl. 16

Planering av undervisningstillfällena

Introduktion till studiet av teori och metod i historisk forskning

Läs: Dahlgren & Florén, kapitel 1 och 2.

Seminarium 1. Källkritik, frågeställningar, forskningsläge och paradigm

Dahlgren & Florén, s. 54-95, 184-192, 229-248.

Hjärne 1886

Jarrick 2005

Liedman 1975

Odén 1975

Torstendahl 2005

Seminarium 2. Från struktur- till mentalitets- och diskurshistoria

Dahlgren & Florén, s. 49-53, 97-119, 160-168, och 200-204, 249-290

Börjesson 2003

Brown 2004

Salomon 2009

Seminarium 3. Historiebruk och historiekultur

Karlsson 2008

Trenter 2002

Liljefors & Zander 2003

Selling 2010

Seminarium 4. Genusperspektiv

Dahlgren & Florén, s. 126-130

Hirdman, 1993

Sjöberg, 1996

Marklund, 2000

Seminarium 5. Postmodernism och genus – fördjupning

Bagerius & Ekholst 2007

Edenheim 2009

Larsson 2010

Salomon 2010

Seminarium 6. Aktörsperspektiv och moderniseringsteorier

Dahlgren & Florén, s. 133-174
Bergman 2008
Johansson 2007
Ferm 2004
Oden 1998
Österberg 2005

Seminarium 7. Kultur, språk och tolkning

Dahlgren & Florén, s. 137-140, 166-174, 192ff, 204
Börjesson 2003
Darnton 1987
Thompson 1983
Salomon 2000

Seminarium 8. Historiesyn, identitet och ”vändningar”

Dahlgren & Florén, s. 91-96, 175-184, 192-199, 209-219.
Eklöf Amirell 2008
Rodell 2008
Neunsinger 2010
Sandén & Östlund 2010

Seminarium 9. Att formulera problem och söka förklaringar

Exempeltext: Mats Hallenberg, *Kungen, fogdarna och riket. Lokalförvaltning och statsbyggande under tidig Vasatid*, 2001 (Inledning och sammanfattning - finns i kompendiet)

Avslutande diskussion

Diskussion kring kursens lärdomar, problem och utmaningar samt frågor rörande hemtentan och dess utformning.

Frågor till seminarieövningarna

1. Källkritik, frågeställningar, forskningsläge och paradig – 4/9

1. Hur beskriver Hjärne historikerns uppgift? Vad är utmärkande för den vetenskapstradition som han representerar? Hur förhåller han sig till objektivitetsfrågan? Var står han politiskt?
2. Karaktärisera bröderna Weibulls vetenskapssyn. Vilken funktion har den källkritiska metoden? Hur ställer de sig till teoretiska perspektiv? Och var står de politiskt?
3. Vad är enligt Odén ett paradig? Hur kan begreppet tillämpas på historievetenskap? Och hur går Odén tillväga för att testa frågan om det historisk-kritiska genombrottet kan betecknas som ett paradigmskifte eller ej?
4. Hur ser Liedman på den ”historisk-kritiska skola” bröderna Weibull och deras lärjungar representerade? Vad är enligt honom utmärkande för deras metod? Ge några exempel utifrån hans artikel.
5. Vilka skillnader finns det mellan Hjärnes och den av bröderna Weibull representerade vetenskaps- och historiesynen. Och på vilka punkter finns det en samsyn?
6. Vad menas med ett funktionellt källbegrepp? Hur ser Jarrick och Torstendahl på källkritikens utveckling och funktion inom historievetenskapen? Vilka problem ser lyfter respektive författare fram? Och vilka lösningar presenteras?

2. Från struktur- till mentalitets- och diskurshistoria – 8/9

1. Vad karakteriserar den idé- och mentalitetshistoriska analysen? Hur skiljer sig Diltheys hermeneutiska program från Gadammers? Vad innebär ”misstankens hermeneutik”? Vilken av dessa angreppssätt anser du verkar mest övertygande?
2. Vilken betydelse har Annaleskolan haft för historievetenskapens utveckling? Vad är utmärkande för denna tradition? Och hur skiljer sig den äldre mentalitetshistorien från den nya kulturhistorien.
3. Vad är utmärkande för ett funktionalistiskt respektive strukturalistiskt perspektiv? På vilket sätt har dessa perspektiv påverkat historieforskningen? Vilken kritik har riktats mot dem? Vad är utmärkande för Foucaults historiesyn? Vad avser han med begreppet ”diskurs”?
4. Vad avses enligt Börjesson med en diskursanalytisk metod? Ge några exempel. Hur skiljer sig denna metodiska ansats från ett strukturalistiskt eller mentalitetshistoriskt betraktelsesätt?
5. Vilka är enligt Brown postmodernismens fundament? Hur definierar han postmodernistisk historievetenskap? Vilken roll spelar frågan om historikerns moraliska ansvar? Och på vilket sätt har postmodernismen påverkat historievetenskapen?

6. Vari består enligt Salomon den postmoderna utmaningen för historievetenskapen? Hur ser han på källkritikens roll? Och vad innebär enligt honom den ”språkliga och kulturella vändningen” för ämnets identitet och utveckling?

3. Frågor till: historiebruk och historiekultur – 11/9

1. Vad menas enligt Karlsson med ”historiebruk”? Och vilka bruk identifierar han? Vilka metodiska problem lyfter han fram? Hur har folkmordsproblematiken hanterats i historieskrivningen? Och hur ser Karlsson på institutionen Levande historia?
2. Hur definierar Karlsson ”historiekultur” och ”historiemedvetande”? Vilka problem medför användningen av dessa begrepp? Och vilka fördelar? Vilken betydelse har begreppen som analytiskt verktyg inom förintelseforskningen?
3. Hur ser Trenter på fenomenet historiekultur? Vilken roll tillmäter hon genusperspektiven? Och vad avses med historia som ”fetischism”?
4. Vilka likheter och skillnader finns det mellan Trenters och Karlssons syn på historiekultur och historiebruk? Ge några konkreta exempel.
5. Vad är poängen i Sellings artikel om Levande historia? Vilka diskurser och motdiskurser lyfter han fram? Vilken typ av historiebruk pläderar han för – och vad tar han avstånd ifrån?
6. Hur visualiserades enligt Liljefors & Zanders den svenska neutraliteten under andra världskriget från 1945 och framåt? Vilka uttryck tog sig detta? Och vilka förändringar sker över tid? På vilka sätt skiljer sig denna typ av historiebruksanalys från den som Karlsson representerar?

4. Frågor till: genusperspektiv – 15/9

1. Vilka olika perspektiv finns det enligt Hirdman inom kvinnohistorien? Vad är skillnaden mellan kvinno- och genushistoria? Hur definierar hon begreppet genus? Och vad är enligt henne syftet med att anlägga ett genushistoriskt perspektiv?
2. Vad menar Sjöberg med enköns- respektive tvåkönsmodellen? På vilket sätt anser Sjöberg att jordägandet ingick i det agrara samhällets genuskonstruktion?
3. Vilken roll spelar klassperspektivet i Sjöbergs resonemang? Hur definierar hon klass? Och i vilken relation står i hennes analys klassbegreppet till genusperspektivet? Vilka är fördelarna med ett sådant perspektiv?
4. Vad utmärker enligt Marklund den nyare mansforskningen? Hur använder han det teoretiska perspektivet ”hegemonisk manlighet”? Det finns vissa problem med mansforskningens teori-bildningar. Vilka? Och hur ser Marklunds egen lösning ut?
5. Vilka likheter finns det mellan ovan nämnda forskare i deras sätt att tillämpa genusperspektiv i historisk forskning? Finns det några grundläggande skillnader? Och hur skiljer sig den manshistoriska ansatsen från den kvinnohistoriska?
6. Jämför genusperspektivet med andra teoretiska inriktningar som till exempel historiematerialism, annalestraditionen och biografigenren. Vilka för- och nackdelar har genusperspektivet?

5. Frågor till: postmodernism och genus: fördjupning – 15/9

1. Vad går Edenheims kritik mot Salomons artikel om postmodernismen ut på? Hur ser hon själv på postmodernismens utmaningar? Hur ställer sig Salomon till hennes kritik?
2. Vad är Larssons kritisk mot? Och vilka likheter och skillnader finns det mellan hans och Edenheims kritiska synpunkter. Tycker du att kritiken är befogad? Och hur ser du på Salomons försvar?
3. Bagerius & Ekholst använder sig av ett genusperspektiv i artikel om Magnus Eriksson. Hur ser detta genusperspektiv ut? Hur används det i uppsatsen? På vilket sätt berikas tolkningen av detta perspektiv? Vilka problem respektive styrkor finns det med en sådan tolkning? Och tycker du att resultaten är trovärdiga?

6. Frågor till: aktörsperspektiv och moderniseringsteorier – 21/9

1. Vad är enligt Johansson orsaken till att biografien värderats så olika inom historievetenskapen under olika tider? Hur ska man förklara weibullskolans och historiematerialisternas negativa inställning till biografien som vetenskaplig genre? Vad är bakgrunden till biografins starka ställning runt sekelskiftet 1900 och den renässans som biografiskrivandet upplever idag?
2. Vilka för- och nackdelar finns det med att anlägga ett aktörsperspektiv? Hur har historiker försökt lösa problemet med aktörens relation till det omgivande samhället och dess strukturer? Vilken lösning erbjuder den kallade mikrohistoriska traditionen? Vilken kritik har riktats mot denna tradition?
3. Vad är utmärkande för Bourdieus sätt att hantera angripa frågan om förhållandet mellan aktör och struktur? På vilket sätt tillämpar Ferm i sin livscykelbiografi över Bengt Jönsson Oxenstierna Bourdieus fältteori? Finns det en poäng att tillämpa den just på ett medeltida material? Och vilka resultat presenterar Ferm?
4. Hur ser Weber respektive Habermas på moderniseringsprocessen? Hur hanterar de tyska socialdisciplineringssteoretikerna på denna problematik. Och vilka likheter och skillnader finns det mellan Foucaults sätt att angripa denna problematik och de tyska socialdisciplineringssteoretikernas?
5. Vilken kritik riktar Bergman mot Habermas teori om kommunikation? Vilka alternativa förklaringsmodeller lyfter han fram? Och hur ser han på förhållandet mellan privat och offentligt?
6. Hur ser Elias på moderniseringsproblematiken? Hur förhåller sig Österberg till Elias och dennes kritiker Duerr? Och hur ser hennes egen lösning ut?

7. Frågor till: Kultur, språk, tolkning – 23/9

1. Vilka metodiska perspektiv finner du i Thompsons artikel? Ge några exempel? Vad handlar hans undersökning om? Vilka är de centrala begreppen? Och vilka förklaringsmodeller distanserar han sig från?

2. Vilka teoretiska perspektiv utgår Thompson ifrån? Vad har han för historiesyn? Hur kommer den till uttryck i texten?
3. Vad innebär existentiell relevans? Och vad utmärker den historiska antropologin? Vad är det som gör att Darntons undersökning kan knytas till denna inriktning?
4. Vad handlar Darntons undersökning om? Vilka rituella innebörder kunde som han ser det knytas till katter? Vad var poängen med den kattmassaker som skildras i hans text? Finner du hans förklaringsmodell rimlig?
5. Vilka metodiska och teoretiska perspektiv kan man identifiera i Darntons uppsats? Tycker du att hans analytiska grepp är fruktbart?
6. Vad utmärker enligt Salomon den nya forskningsdisciplinen *Cultural studies*? På vilket sätt menar han att denna forskningsinriktning kan stimulera metod- och teoriutvecklingen inom politisk historia? Vilken teoretisk och metodisk position pläderar Salomon för?

8. Frågor till: Historiesyn, identitet och ”vändningar” – 25/9

1. Vad menar Eklöf Amirell med den ”världshistoriska vändningen”? Hur har den påverkat historieforskningen? Vilken kritik har riktats mot denna nya inriktning? Och vilka möjligheter och problem ser Eklöf Amirell i relation till svensk historisk forskning?
2. Vad avser Neunsinger med metodologisk nationalism. Vad är fördelen med internationella komparationer? Och vad innebär ”histoire croisée”?
3. Vad innebär enligt Rodell ”den rumsliga vändningen” inom historieforskningen? Vilka är inspirationskällorna? Och hur har, enligt Rodell, den rumshistoriska inriktningen påverkat den teoretiska och metodologiska utvecklingen inom historieämnet?
4. Hur ser hans egen tillämpning ut? Fungerar de analytiska perspektiv han valt? Vad kommer han fram till för resultat? Och är detta resultat övertygande?
5. Hur har man enligt Sandén och Östlund sett på känslornas roll inom historieforskningen? Hur har detta nya fält utvecklats? Och vilka olika förklaringsmodeller finns det?
6. Varför är det enligt författarna intressant att undersöka medkänslans roll i ett historiskt perspektiv. Vilken roll spelar kontinuitet och förändring i detta sammanhang? Och på vilka sätt kan känsloperspektivet användas som en analytisk ram?

9. Att formulera problem och söka förklaringar – 25/9

Vi analyserar Hallenbergs frågeställning, metod- och teorianvändning, hans förhållningssätt till tidigare forskning samt hans resultatredovisning.

1. Hur formulerar och motiverar Hallenberg sitt val av ämne, tidsperiod och övergripande problem? Sker det utifrån ett forskningsläge, en teori, hypoteser eller modeller? Eller är det kanske frågan om en existentiellt motiverad frågeställning? Utgår han från en övergripande hypotes?
2. Hur förhåller sig Hallenberg till tidigare forskning? Vill han bygga vidare på dess resultat eller kritiskt omvärdera dem? Presenteras hela forskningsläget i inledningen? Hur förhåller sig hans hypotes/er till tidigare forskning?
3. Vilka metoder redovisar Hallenberg? Vilken typ av material bygger han sitt arbete på och vilka urvalsprinciper har han tillämpat? Och hur ska man karakterisera hans arbete? Är det fråga om strukturanalys eller ett aktörsperspektiv? Använder han sig av ett uppifrånperspektiv eller snarare ett interaktionistiskt perspektiv? Och vilken roll spelar kategorier som makt och civilisering?
4. Vilka teorier och modeller arbetar Hallenberg med? Hur legitimerar han sitt val? Är det fråga om metateorier eller medelvida teorier - eller både och? Hur förhåller sig hans hypotes/er till den teoretiska ramen? Kan man säga att hans begreppsdefinitioner utgör en del av den teoretiska ramen?
5. Kan man hänföra Hallenberg till en bestämd historievetenskaplig tradition som exempelvis historicism, positivism, strukturalism, marxism, revisionism, feminism, kulturhistoria, mentalitetshistoria, idéhistoria, politisk historia etc? Vilka perspektiv saknas?
6. Besvarar Hallenberg sina frågeställningar på ett tillfredsställande sätt? Har han kunnat verifiera sina hypoteser? Presenteras alternativa lösningar? Hur förhåller sig hans resultat till tidigare forskning? Vilken funktion fyller den teoretiska ramen i resultatpresentationen? Och har studien inneburit en vidareutveckling av de teorier han tillämpat?

Hemtentan

Hemtentan ska ha karaktären av en essä och dels ta fasta på övergripande teoretiska eller metodiska problem (runt 4 sidor), dels innehålla reflexioner kring forskningstraditioner eller analytiska perspektiv som vi diskuterat under kursens gång. Ta upp för- och nackdelar, styrkor och svagheter samt egna funderingar och kritiska reflexioner. Resonera även kring vad den valda traditionen säger oss om historievetenskapens ställning i samhället och forskarens samhälleliga ansvar (runt 4 sidor). *Försök att integrera så stor del av kurslitteraturen som möjligt i din text.*

Övergripande problem

Välj att diskutera *endera* av nedanstående problemkomplex. Du ska alltså antingen koncentrera dig på problemområde 1 eller 2 – inte båda. Frågorna nedan kan tjäna som vägledning:

1. Reflektera med angivande av konkreta exempel över *teoriernas* roll inom historievetenskapen.

Vilka argument kan användas för att bruk av teorier i historisk forskning? Hur har olika traditioner inom ämnet sett på behovet av teorier? Vilken kritik kan riktas mot teorianvändning? Hur ser du själv på frågan om teorianvändning inom historievetenskapen?

ELLER

2. Diskuterar olika *metodiska angreppssätt* inom historievetenskapen.

Vilka skillnader finns? Och vad förenar? Ge med hänvisning till några av de texter vi tagit upp konkreta exempel på olika metodiska inriktningar och hur de kan tillämpas? Hur speglar synen på källkritiken historievetenskapens utveckling och ideologiska förändring?

Historievetenskapliga traditioner och teoretiska perspektiv

Presentera en *historievetenskaplig tradition eller skolbildning* (historicismen, den källkritiska skolan, mentalitetshistoria, genushistoria, kulturhistoria, postmodernism etc.) eller ett *teoretiskt perspektiv* (moderniseringsperspektiv, diskursteori, genusteori, aktörsperspektiv, historiematerialism etc.). Redogör kortfattat för grunddragen i traditionen/perspektivet och diskutera vilka likheter och skillnader som finns i förhållande till andra teoretiska infallsvinklar och traditioner. Vilka fördelar finns det med att arbeta med den valda teoribildningen? Och vilka begränsningar och faror? Konkretisera med exempel från kursens texter!